

Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Rerum
Naturalium. Mathematica-Physica-Chemica

Ladislav Franc

Prof. dr. Josef Fuka - život a dílo

Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Rerum Naturalium. Mathematica-Physica-Chemica, Vol.
10 (1969), No. 1, 45--53

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/119924>

Terms of use:

© Palacký University Olomouc, Faculty of Science, 1969

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.



This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

*Katedra experimentální fyziky a metodiky fyziky přírodověd. fakulty
Vedoucí katedry: prof. Paed. dr. Josef Fuka*

Prof. dr. JOSEF FUKA — ŽIVOT A DÍLO

LADISLAV FRANČ

(Došlo 11. 4. 1968)

Dne 10. prosince 1967 dostoupil na schodišti roků významného stupně šedesátého bývalý dlouholetý děkan přírodovědecké fakulty UP v Olomouci, vedoucí katedry experimentální fyziky a metodiky fyziky prof. dr. Josef Fuka, vynikající a zasloužilý člen JČMF.

Je pochopitelné a lidské, že člověk, který se dožívá podobného jubilea, se zadívá nazpět na svůj životní běh, vzpomíná na zklamání a na úspěchy, na celou svoji práci a bilancuje, co od života dostal a co sám společnosti poskytl. Pochybují však, že na podobné introvertní rozjímání má v přítomné době náš jubilant čas. Je příliš ponořen do své pedagogické i vědecké práce a do veřejného života. Nám však budiž dovoleno připomenout si stručně životní osudy a celou dosa-
vadní práci prof. Fuky.

Prof. dr. Josef Fuka se narodil dne 10. prosince 1907 v jihočeské vesnici Ratajích u Bechyně v rodině středního zemědělce. V mládí měl dva bratry a tři sestry. Z těchto všech šesti sourozenců žijí dosud tři.

Po absolvování tehdejší obecné školy vykonal r. 1919 přijímací zkoušku na reálku v Táboře, ale pro nedostatek prostředků v rodině na tuto školu nenastoupil, ale navštěvoval nejprve měšťanskou školu v Bernaticích, kam docházel denně 10 km pěšky. Na opětovné doporučení učitelů vykonal později přijímací zkoušku a přešel ze druhé třídy měšťanské školy do třetí třídy reálky A. Heyduka v Písku. Tuto školu ukončil v 1926 maturitou s vyznamenáním.

Téhož roku se dal zapsat na přírodovědeckou fakultu KU v Praze na obor M-F přesto, že byl varován v tom smyslu, že jde o obor přeplněný, kde jsou špatné vyhlídky na umístění.

Na universitě byl žákem profesorů Závišky a Posejpała na fyzice a Bydžovského, Kósslera a Petra na matematice. Absolvoval universitu ve 4 letech a v r. 1930 vykonal obě státní zkoušky v jednom zkušebním období.

Již od 3. ročníku střední školy, a potom i během universitních studií se vydr-
žoval zčásti sám kondicemi. Je pozoruhodné, jak mnoho našich vynikajících lidí — stejně i náš jubilant — muselo překonávat hmotný nedostatek během studií dáváním kondic. Ačkoliv je to obtížné a trpké, přináší tato činnost i mnoho dobrého pro studenta, který je dává a je nucen např. svoje znalosti upřesňovat a metodicky formulovat a učí se houževnaté práci. Zde byl prof. Fuka poprvé postaven tváří v tvář problémům didaktickým, kterým se později cele věnoval.

Po studiích se prof. Fuka pokoušel uchytit v Praze a pokračovat ve studiích. To se mu však pro těžkou hospodářskou krizi nepodařilo a byl proto nucen

přijmout učitelské místo na obecné škole. Působil v Kolíně a v Zásmukách, avšak již r. 1931 nastoupil vojenskou přesenní službu u telegrafního vojska. Absolvoval s výtečným prospěchem školu pro důstojníky v záloze.

Při návratu z vojenské přesenní služby počátkem r. 1933 vrcholila v tehdejší ČSR hospodářská krize, uchazečů o všechna volná místa bylo nadbytek, a tak ani on nebyl touto krizí ušetřen. Nedostal se za asistenta na ČVUT v Praze, kde se ucházel a byl nucen opět nastoupit jako výpomocný učitel na měšťanskou školu v Kolíně.

Přece však koncem roku 1933 obdržel konečně místo na reálném gymnasiu v Benešově, a od 1. 9. 1934 byl ustanoven jako aspirant a později jako prozatímní profesor na reálném gymnasiu v Olomouci, kde působil nepřetržitě do r. 1946.

Již na podzim r. 1934 vedl prof. Fuka v Olomouci Studenstký domov, kde se mimo jiné také staral o diskusní kroužky studentů. Studenstký domov byl charitativní zařízení, které pečovalo o sociálně slabé studenty a umožňovalo rozvoj jejich společenských styků. Dále byl prof. Fuka jednatelem tzv. Studentské kliniky, která se starala o zdravotní péči sociálně slabých studentů. Kromě toho působil od počátku ve výboru Vlasteneckého spolku musejního.

Tak se zapojoval prof. Fuka svojí činností do společenského života olomouckého a Olomouc stala se mu novým domovem jeho sňatkem v r. 1940.

V době okupace nebyl činný v žádné tehdejší aktivistické organizaci a jaké důvěry požíval ve svém okolí, je zřejmé z toho, že po osvobození byl zvolen na Slovanském gymnasiu za předsedu první závodní rady. Ministerstvem vnitra byl jmenován členem očištné komise pro učitele severní a střední Moravy. V té době byl hodně veřejný činný, pracoval např. v OPS a KPS a byl místopředsedou Svazu zaměstnanců školství a osvěty při KOR v Olomouci a členem přípravného výboru pro obnovení olomoucké university. Po celou dobu svého učitelského působení neustále sledoval odbornou a metodickou literaturu domácí i zahraniční, zvláště sovětskou a obdržel vždy výtečnou učitelskou kvalifikaci.

Kromě toho pracoval tehdy aktivně v Aeroklubu, kde vedl školu pro teoretický výcvik pilotů amatérů a vyučoval tam aerodynamiku. Během svého učitelského působení do r. 1946 vykonal celou řadu popularizačních přednášek pro širokou veřejnost.

V r. 1946 byl povolán jako asistent fyziky na lékařskou fakultu obnovené university v Olomouci. Pomáhal zde budovat fyzikální ústav na lékařské fakultě, vedl laboratorní cvičení pro mediky a přednášel lékařskou fyziku.

V r. 1948 přišel na pedagogickou fakultu UP, kde vybudoval fyzikální ústav, konal cvičení a přednášky. Organizoval především polytechnické, laboratorní a demonstrační cvičení pro studenty. Po vybudování laboratoří a sbírek zaměřil svoji činnost na přednášky z experimentální fyziky a metodiky fyziky.

V r. 1950 obhájil disertační práci na téma „Problém elektřiny ve školním vyučování“, vykonal rigorosní zkoušky s výtečným prospěchem a byl prohlášen doktorem pedagogiky.

Za tuto svoji činnost byl r. 1952 jmenován docentem obecné fyziky, r. 1953 proděkanem fakulty přírodních věd Vysoké školy pedagogické, a to pro záležitosti pedagogické a politicko-výchovné. Od r. 1954 byl vedoucím katedry fyziky a tuto funkci vykonával do 1. 9. 1956, kdy byl jmenován děkanem fakulty přírodních věd VŠP, a proto se tehdy vedení katedry vzdal. Ujal se ho však opět, a to katedry experimentální fyziky a metodiky fyziky v r. 1959, kdy byla katedra fyziky rozdělena na katedry tří, a to již v rámci Palackého university. Současně vykonával funkci děkana přírodovědecké fakulty do r. 1966 — tedy po výjimečně dlouhou

dobu 10 let. R. 1957 byl jmenován profesorem pro obecnou fyziku a metodiku fyziky.

Toto jsou ovšem jen data týkající se vnějších změn života a jeho vysokoškolského působení, za nimiž se skrývá bohatá obsahová náplň jeho pracovního úsilí.

Prof. Fuka zaměřil po druhé světové válce veškerou svoji činnost především ke zkvalitnění školské fyziky. Proto pořádal v té době nejen přednášky popularizační, ale také kursy pro učitele fyziky I. a II. cyklu, a to jak na Moravě, tak i v Čechách a na Slovensku. Za tuto činnost obdržel od rady KNV v Olomouci zvláštní uznání, stejně jako od rektorátu VŠP.

Od r. 1945 působil v různých komisích odborných i školských celostátního významu — např. ve všech komisích pro vypracování osnov fyziky pro střední školy, kde byl několikrát i předsedou komise. Dále byl členem komise pro školní film, komise pro polytechnické vzdělání, komise pro vývoj učebních pomůcek fyziky i v jiných. Recenzoval a posuzoval učební osnovy z fyziky, učebnice, školní filmy, náměty na školní filmy, diafilmy apod.

V r. 1953 a 1954 jako předseda komise pro vypracování nových osnov a učebnic fyziky pro všeobecně vzdělávací školy a pro školy pedagogické a jako hlavní autor těchto učebnic splnil všechny úkoly, které mu v tomto směru uložilo MŠK. Přes veškeré potíže, krátkost času i nesourodý autorský kolektiv se mu podařilo práci včas a úspěšně ukončit.

Pracoval také na učebních plánech a na učebnicích fyziky pro pedagogické fakulty a vysoké školy pedagogické. Byl členem celostátních komisí, které pracovaly v tomto směru a předsedou komise pro přestavbu učitelského studia na přírodovědeckých fakultách universit. Byl dlouholetým členem a místopředsedou oborové komise matematicko-fyzikální při státním výboru pro vysoké školy a v současné době je členem oborové komise fyzikální při MŠ.

V rámci svého pracovního zaměření se účastnil zahraničních konferencí ve Francii a Švýcarsku, dále vykonal několik zahraničních studijních cest do SSSR, Polska, NDR a NSR a do Bulharska. Podle vyjádření prof. dr. Kašpara z Prahy patří prof. Fuka u nás k nejagilnějším propagátorům a pracovníkům v oboru modernizace vyučování fyzice, a to na všech stupních škol, od ZDŠ až po školy vysoké.

Intenzivně pracoval také v redakčních radách, a to v bývalém časopise Přírodní vědy ve škole, v časopisu Sovětská věda řada MFCh a ve Sborníku vysoké školy pedagogické v Olomouci. V časopise Přírodní vědy ve škole byl od r. 1956 odborným redaktorem pro fyziku a po vytvoření časopisu Fyzika ve škole, tj. od r. 1962 je hlavním redaktorem tohoto časopisu. V ŠPN rediguje knižnici „Na pomoc učitelů fyziky“.

V rámci svého působení má prof. Fuka četné pracovní styky s VÚP v Praze, s JČMF, MŠ, ČSAV, čs. státním filmem, Učebními pomůckami, KPÚ i katedrami fyziky jiných vysokých škol.

Obsah jeho práce se odráží v jeho publikační a jiné činnosti. Pro potřeby učitelů zpracoval řadu pojednání, článků a studií, které publikoval jednak v Přírodních vědách ve škole, ve Fyzice ve škole, v Pokrocích matematiky, fyziky a astronomie a v různých sbornících. Dále zpracoval metodické průvodce učebnic fyziky, byl spoluautorem příruček pro laboratorní práce, napsal pomocné knihy pro učitele, jako např. Rozkladný transformátor ve školní praxi nebo Pokusy z fyziky s jednoduchými prostředky aj. Jako spoluautor zpracoval některé návrhy na výrobu učebních pomůcek, např. na zmíněný rozkladný transformátor nebo na optickou lavici.

Vypracoval scénáře celkem 8 školních filmů a diafilmů z různých oblastí fyziky, z nichž jeden — film s názvem Změny skupenství I. byl na Mezinárodním festivalu v Římě poctěn zlatou medailí.

V přítomné době počet jeho publikací knižních, skript a větších článků a studií překračuje číslo 90. Z publikací knižních je nejvýznamnější tvorba velkých vysokoškolských učebnic. Nejstarší z nich je Elektromagnetické pole z r. 1958, Optika a atomová fyzika I z r. 1961, Elektřina a magnetismus z 1965. Všechny tyto velké učebnice vzešly z plodné spolupráce prof. Fuka s prof. Havelkou.

Mezi další knižní publikace patří různé středoškolské učebnice fyziky a metodické příručky pro učitele. Přípravuje nebo jsou již v tisku důležité učebnice metodické, kde je spoluautorem, kromě menších metodických příruček. Náš jubilat vydal dále od r. 1951 dosud 12 vysokoškolských skript. V některých případech je i zde jeho spolupracovníkem prof. Havelka, v jednom případě dr. Kunzfeld a dr. Lepil.

Kromě těchto rozsáhlých publikací má na svém kontě prof. Fuka řadu příspěvků do různých sborníků, zejména do sborníku „Fyzikální praktikum na všeobecně vzdělávacích školách“ a četné studie a články časopisecké a velký počet drobných článků, recenzí a referátů.

Při této vyčerpávající práci vypracoval v rámci svého poslání vysokoškolského profesora mnoho posudků na práce odborné a metodické, mnoho posudků na jmenování profesorem, habilitačních oponentských posudků a posudků na CSc.

Během své desetileté funkce děkana fakulty přírodních věd VŠP a potom děkana přírodovědecké fakulty PU vzal na sebe úkol nevšední: Bylo jeho ctížádostí přeměnit starou skromnou fakultu, která měla původně jen 6 kateder na fakultu skutečně universitní, vybavenou prostorově i přístrojově, fakultu s dostatečným počtem odborných kateder, ústavů i účelových zařízení, která by svým pracovníkům skýtala dobré možnosti vědeckého růstu. Dnes si můžeme říci, že tohoto svého cíle dosáhl.

V uplynulých 7 letech vybudoval také takřka od základu katedru experimentální fyziky a metodiky fyziky, její pracoviště i její odborné obsazení. Vědecká práce na katedře jím vedená se zaměřuje jednak k řešení problematiky odborné fyziky, jednak k řešení důležitých otázek teorie vyučování fyzice. Na katedře vytvořil v obou směrech pracovní týmy, které se osvědčují a práce se dobře rozvíjí. V oboru didaktiky fyziky je svědomitým školitelem několika aspirantů a pracovníků ve vědecké přípravě. Přičiňuje se o to, aby mladí pracovníci jeho katedry získávali zkušenosti stážemi na jiných pracovištích vysokých škol a ČSAV, a na stážích v cizině.

Kromě vlastní katedry pracuje v JČMF jako její čelný funkcionář. V jednotě začal pracovat ihned po jejím obnovení, a to v olomoucké pobočce, kde dal podnět ke zřízení fyzikální olympiády v kraji olomouckém, odkud se pak rozšířila na akci celostátní. Z pobočky přešel do ÚV, stal se členem předsednictva ÚV JČMF a nyní je místopředsedou Jednoty a předsedou Ústřední komise pro vyučování fyzice a zastává i jiné funkce.

Prof. Fuka je typem moderního vysokoškolského učitele, který pro vědeckou práci nezavírá oči před problémy veřejnými a politickými. Od r. 1931 byl členem sociálně demokratické strany dělnické, od sloučení v r. 1948 je členem KSČ. V komunistické straně prošel různými funkcemi, byl též předsedou základní organizace, lektorem krajské a okresní studovny ML a za tuto činnost byl vyznamenán čestným uznáním KV KSČ v Olomouci. Také odborářsky pracoval, zejména v letech padesátých.

Prof. dr. Josef Fuka může při svém životním jubileu pohlížet zpět na svoji vykonanou práci s plným uspokojením. Jeho dílo bylo ostatně již po zásluze oceněno řadou oficiálních uznání a vyznamenání.

Osobně je prof. Fuka člověkem skromným ve svých potřebách, s lidským a bezprostředním přístupem ke svým spolupracovníkům. Je to člověk, který při svém zaneprázdnění je vždy ochoten starat se i o jejich svízele a dle možnosti pomáhat.

Stovky a snad tisíce jeho žáků ze školy střední i ze školy vysoké a dálkového studia vzpomínají na něj i po létech jako na učitele a examinátora náročného, ale uvážlivého a spravedlivého, který jim dal do života mnoho.

Prof. Fuka je vzorným manželem a otcem svých tří dětí a žije v klidné rodinné pohodě. Jediným jeho osvěžením bývala dříve jízda na koni, nyní si rád vyjede s rodinou ve svém malém voze do přírody, do lesa, do klidu.

Prof. Fuka dožívá se svých šedesátin v dobré kondici tělesné, duševně svěží a v plném rozvinutí svých tvůrčích schopností a budiž tímto dovoleno nám, jeho nejbližším spolupracovníkům přátí mu co nejsrdčněji stále další zdraví, úspěchy v práci a osobní spokojenost a štěstí.

PŘEHLED PUBLIKAČNÍ, ODBORNÉ A JINÉ ČINNOSTI

Prof. dr. JOSEFA FUKY

A. PUBLIKACE KNIŽNÍ:

1. Pokusy z fyziky s jednoduchými pomůckami. Praha, SPN 1954, 223 s.
2. (Fuka, J. – Louda, J.): Učebnice fyziky pro 2. roč. pedagog. škol pro vzděl. uč. mateř. škol. Praha, SPN 1954, 182 s.
3. (Fuka, J. – Šoler, K. – Lehar, F.): Učebnice fyziky pro 10. roč. všeobecně vzděl. škol. Praha, SPN 1954, 235 s.
4. (Fuka, J. – Rudolf, V. – Hlavička, A.): Učebnice fyziky pro 11. roč. všeob. vzděl. škol. Praha, SPN 1955, 324 s.
5. Laboratorní práce ve fyzice v 9.–11. roč. (spoluautor) Praha, SPN 1956, 242 s.
6. (Fuka, J. a kol.): Metodický průvodce k učebnici fyziky v 9.–11. roč. Praha, SPN 1956, 320 s.
7. Rozkladný transformátor. Praha, SPN 1956, 238 s.
8. (Fuka, J. – Havelka, B.): Elektromagnetické pole. Praha, SPN 1958, 522 s.
9. (Fuka, J. a kol.): Fyzika pro 11. roč. Praha, SPN 1959, 335 s.
10. (Fuka, J. – Havelka, B.): Optika a atomová fyzika. I. Optika. Praha, SPN 1961, 845 s.
11. (Fuka, J. – Voráček, M.): Fyzika pro 9. roč. ZDŠ. Praha, SPN 1963, 223 s.
12. (Fuka, J. – Voráček, M.): Metodická příručka k učebnici fyziky pro 9. roč. ZDŠ. Praha, SPN 1964, 73 s.
13. (Fuka, J. a kol.): Fyzika pro 3. roč. SVVŠ. Praha, SPN 1965, 270 s.
14. (Fuka, J. – Havelka, B.): Elektřina a magnetismus. Vysokoškolská učebnice. Praha, SPN 1965, 650 s.

V TISKU:

15. (Žouželka, J. – Fuka, J.): Metodika a technika školních pokusů II. Povoleno MŠK jako celostátní vysokoškolská učebnice. Praha, SPN, 240 s.
16. (Vlach, B. – Fuka, J.): Vlnové vlastnosti světla. (Metodická příručka pro učitele fyziky na SVVŠ.) Praha, SPN, 126 s.

B. VYSOKOŠKOLSKÁ SKRIPTA:

17. (Fuka, J. – Hacar, B. – Havelka, B.): Elektřina a magnetismus. Učební text pro II. roč. ped. fakult. a pro DS. Praha, SPN 1952, 150 s.
18. Úvod do nauky o teple. Učební text pro I. roč. pedagog. fakult. a DS. Praha, SPN 1953, 138 s.
19. (Fuka, J. – Kunzfeld, J.): Polytechnické praktikum ve fyzice. Učební text pro I. roč. ped. fakult. a DS. Praha, SPN 1953, 115 s.
20. Praktikum školních pokusů. (Učební text k metodickým cvičením pro III. roč. pedagogických fakult. a DS, vydal rektorát PU, 1952).
21. Měrná cvičení z fyziky. (Pro II. a III. roč. pedagog. fakult. a pro kursy DS, vydal rektorát PU Olomouc, 1952.)
22. Elektronová teorie v příkladech. (Metodická pomůcka pro učitele fyziky, vydal KNV Gottwaldov, 1952.)
23. (Fuka, J. a kol.): Laboratorní cvičení z fyziky. Pro studující I. a II. roč. VŠP. Praha, SPN 1955, 321 s.
24. (Fuka, J. – Havelka, B.): Fotonová optika a elektronový obal atomu. Praha, SPN 1961, 280 s.
25. (Bělař, A. – Fuka, J. – Rudolf, V.): Termika. Molekulová fyzika. Praha, SPN 1962, 361 s.
26. (Bělař, A. – Fuka, J. – Rudolf, V.): Mechanika a akustika. Praha, SPN 1962, 258 s.
27. (Fuka, J. – Havelka, B.): Fyzika atomového jádra. Praha, SPN 1966, 385 s.
28. (Fuka, J. – Bělař, A.): Mechanika a akustika. (2. přeprac. vydání) – Praha, SPN 1967, 298 s.
29. (Fuka, J. – Bělař, A.): Termika. Molekulová fyzika. (2. přeprac. vydání) Praha, SPN 1968, 372 s.

C. SBORNÍKY:

30. (Fuka, J. – Hacar, B.): K dvoustému výročí vynalezení hromosvodu Prokopem Divišem. In: Sborník VŠP v Olomouci – sekce přírodovědná. Praha, vl. n. 1954, 12 s.
31. Deset let fyzikálního ústavu VŠP v Olomouci. In: Sborník VŠP v Olomouci. Praha, SPN 1957, s. 10–17.

D. STUDIE A ČLÁNKY:

32. Otázka uvedení do nauky o elektřině na škole II. stupně. PVŠ, I, 1951, č. 3, s. 189–194.
33. Poznámky k učebnici fyziky pro druhou třídu středních škol. (S kolektivem katedry MFCH) PVŠ, I, 1951, č. 8, s. 580–586.
34. (Fuka, J. a kol.): Poznámky k učebnici fyziky pro třetí třídu středních škol. PVŠ, I, 1951, č. 9, s. 677–683.
35. Giorgiova racionalisovaná soustava MKS. PVŠ, II, 1952, č. 1, s. 18–30.
36. (Fuka, J. – Hacar, B.): Novější teorie o vzniku sluneční soustavy. PVŠ, II, 1952, č. 6, s. 407–až 415 a č. 7, s. 481–487.
37. (Fuka, J. a kol.): Poznámky k pokusům v učebnicích fyziky pro střední školy. PVŠ, II, 1952, s. 59, 134, 270, 347, 294.
38. (Fuka, J. a kol.): Poznámky k učebnici fyziky pro IV. třídu středních škol. PVŠ, II, 1952, s. 41–44 a 118–123.
39. (Fuka, J. a kol.): Poznámky k učebnici fyziky pro III. třídu gymnasií. PVŠ, II, 1952, č. 8, s. 571–575 a č. 9, s. 640–643.
40. Elektronová teorie v příkladech z gymnasií fyziky. PVŠ, II, 1952, č. 9, s. 667–660 a č. 10, s. 716–720.
41. Exkurse jako prostředek polytechnické výchovy. PVŠ, II, 1952, č. 11, s. 782–784.
42. K tématům branné výchovy ve fyzice. PVŠ, III, 1953, č. 1, s. 10–13.
43. K přípravě učitele fyziky na vyučování. PVŠ, III, 1953, č. 1, s. 30–39.
44. Domácí experimentální úlohy z fyziky na střední škole. PVŠ, III, 1953, č. 4, s. 219–224.
45. Měření indexu lomu minimálními prostředky. PVŠ, III, 1953, č. 5, s. 293–295.
46. K státní a pracovní disciplíně učitele fyziky. PVŠ, III, 1953, č. 6, s. 351–355.
47. Zapojení třířízového motoru na elektrickou osvětlovací síť. PVŠ, IV, 1954, č. 1, s. 58–59.
48. Měření indexu lomu kapaliny. PVŠ, IV, 1954, č. 2, s. 159–161.
49. Demonstrace magnetického pole přímého proudovodiče. PVŠ, IV, 1954, č. 6, s. 541–542.
50. (Fuka, J. – Rudolf, V.): Poznámky k laboratorním pracím v 11. roč. PVŠ, VI, 1956, č. 1, s. 51–54 a č. 3, s. 242–248.
51. Elektrolytické vedení proudu v 11. roč. PVŠ, VI, 1956, č. 1, s. 54–58.
52. Vedení elektřiny v plynech v 11. roč. PVŠ, VI, 1956, č. 2, s. 113–116.
53. Doplnky k soupravě rozkladného transformátoru. PVŠ, VI, 1956, č. 8, s. 708–714.
54. Označování fyzikálních veličin. PVŠ, VI, 1956, č. 9, s. 792–798.
55. Školní demonstrační měřidlo. PVŠ, VI, 1956, č. 10, s. 892–895.
56. Soustava jednotek ve školní fyzice. PVŠ, VII, 1957, č. 1, s. 25–31.
57. Rozkladný transformátor ve školní praxi. PVŠ, VII, 1957, č. 3, s. 285–286.
58. Rozklad světla v 8. postupu ročníku. PVŠ, VII, 1957, č. 6, s. 527–534.
59. (Fuka, J. – Havelka, B.): Vyučování optice na všeobecně vzdělávacích školách. PVŠ, VII, 1957, č. 8, s. 689–699.
60. K pojmu polytechnického vzdělání. PVŠ, VIII, 1958, č. 10, s. 883–888.
61. O pojmovaniu kysztalcenia politechnicznego. (Fizyka w szkole, Warszawa 1959.)
62. (Fuka, J. – Chytilová, M.): K naší koncepci fyziky na SVVŠ. PVŠ, X, 1960, č. 3, s. 208–209.
63. (Fuka, J. – Bělař, A.): Kurs experimentální fyziky. PVŠ, XI, 1961, č. 4, s. 328–335.
64. (Fuka, J. – Voráček, M.): Poznámky k učebnici fyziky pro 9. roč. ZDŠ. FvŠ, 2, 1963, č. 1, s. 7–13.
65. Vyučování fyzice na ZDŠ a SVVŠ. FvŠ, 2, 1963, č. 4, s. 139–146.
66. Konference o modernizaci vyučování fyzice. PMFA, 8, 1964, č. 6, s. 352–358.
67. K modernizaci vyučování fyzice. PMFA, 9, 1965, č. 1, s. 32–51.
68. (Fuka, J. – Havelka, B.): Základní pojmy teorie relativity. FvŠ, 3, 1965, č. 7, s. 289–297 a č. 8, s. 347–353.
69. (Fuka, J. – Havelka, B.): Základní pojmy fyzikální statistiky. FvŠ, 4, 1966, č. 8, s. 337–351.
70. (Fuka, J. – Havelka, B.): Kvantová povaha elektromagnetického záření. FvŠ, 5, 1966, č. 3, s. 97–107.
71. (Fuka, J. – Havelka, B.): Vlnová povaha částic. FvŠ, 5, 1967, č. 6, s. 241–252.
72. K otázce úvodního kursu fyziky na vysokých školách. PMFA, 12, 1967, č. 5, s. 287–294.
73. Mezinárodní symposium o koordinaci vyučování matematice a fyzice. PMFA, 12, 1967, č. 6, s. 376–380.
74. O možnostech vědecké práce v teorii vyučování fyzice. FvŠ, 6, 1968, č. 5, s. 215–223.
75. Organizace přípravy vědeckých pracovníků v didaktice fyziky. FvŠ, 6, 1968, č. 6, s. 243–246.

E. DROBNÉ ČLÁNKY, REFERÁTY, RECENZE:

76. Pionýři v universitních laboratořích. PVŠ, I, 1961, č. 3, s. 231.
77. Svěpomoc při budování fyzikálních sbírek. PVŠ, I, 1961, č. 1, s. 72.
78. Školská výstavba KPS v Gottwaldově. PVŠ, II, 1962, č. 13, s. 925.
79. Referáty o sovět. metod. časopise Fyzika v škole. PVŠ, I, 1950, s. 310, 384, 470, 631, 771, 774.
80. Třetí třída jedné střední školy v Brně. PVŠ, II, 1952, č. 9, s. 682.
81. Fyzika v škole, roč. 1951 — referáty o sovět. metodickém časopise. PVŠ, II, 1952, s. 155, 393, 552, 680, 812, 930.
82. K recenzím učebnic fyziky. PVŠ, III, 1953, č. 3, s. 140.
83. Dva pokusy z hydrostatiky. PVŠ, IV, 1954, č. 3, s. 257.
84. Fyzika v škole, roč. 1952 — referáty o sov. met. časopise. PVŠ, III, 1953, s. 58, 188, 316, 443, 508.
85. Fyzika v škole, roč. 1953 — referáty o sov. met. časopise. PVŠ, IV, 1954, s. 287, 479, 669, 765, 862.
86. Přístroj de la Riveův. PVŠ, IV, 1954, č. 4, s. 329.
87. Dva jednoduché pokusy k demonstraci úplného odrazu světla. PVŠ, IV, 1954, č. 6, s. 541.
88. Radiometr. PVŠ, V, 1955, č. 4, s. 332.
89. Fyzikální sekce na II. celoslovenské konferenci o polytechnické výchově. PVŠ, V, 1955, č. 5, s. 472.
90. Fyzika v škole, roč. 1954 — referáty o sov. met. časopise, PVŠ, V, 1955, s. 187, 284, 377, 475, 951.
91. Nová sovětská učebnice fyziky pro X. třídu. PVŠ, V, 1955, č. 4, s. 380.
92. Fyzika v škole, roč. 1955 — referáty o sov. met. časopise. PVŠ, VI, 1956, s. 187, 379, 575, 669, 762.
93. Sedmdesát let plodného života doc. dr. B. Hacara. PVŠ, VI, 1956, č. 6, s. 570.
94. Stopadesát let od smrti Ch. A. Coulomba. PVŠ, VI, 1956, č. 7, s. 660.
95. Několik novinek z letectví. PVŠ, VII, 1957, č. 10, s. 944.
96. K stému výročí narození H. Hertze. PVŠ, VII, 1957, č. 7, s. 659.
97. 60 let dr. M. Špačka. PVŠ, IX, 1959, č. 8, s. 754.
98. Mezinárodní konference o vyučování fyzice v Paříži. PVŠ, XI, 1961, č. 5, s. 476.
99. Rezoluce z první mezinárodní konference o vyučování fyzice konané v r. 1960 v Paříži. PVŠ, XI, 1961, č. 8, s. 767.
100. Co připravujeme na pomoc učitelům fyziky. — My a čtenáři, Praha, SPN 1962.
101. Za doc. Vl. Rudolfem. FvŠ, 2, 1963, č. 4, s. 204.
102. K šedesátinám doc. V. Piláta. FvŠ, 2, 1964, č. 10, s. 387.
103. Nobelova cena za fyziku. FvŠ, 2, 1964, č. 7, s. 287.
104. Pracovní konference o modernizaci vyučování fyzice v Olomouci. FvŠ, 2, 1964, č. 7, s. 283.
105. Pracovní konference o modernizaci vyučování fyzice. FvŠ, 3, 1965, č. 6, s. 284.
106. Pracovní konference o modernizaci vyučování fyzice. FvŠ, 4, 1966, č. 5, s. 238.
107. Prof. RNDr. Rostislav Košťál šedesátníkem. FvŠ, 4, 1966, č. 7, s. 335.
108. Čtvrtá pracovní konference o vyučování fyzice. FvŠ, 4, 1966, č. 8, s. 380.
109. Šedesátiny prof. RNDr. Ladislava Zachovala. FvŠ, 5, 1966, č. 1, s. 39.
110. K šedesátinám ústředního inspektora MŠK s. Josefa Bartůňka. FvŠ, 5, 1966, č. 1, s. 40.
111. Pátá pracovní konference o modernizaci vyučování fyzice. FvŠ, 5, 1966, č. 1, s. 45.
112. Konference o vzdělání učitelů fyziky škol I. a II. cyklu. FvŠ, 5, 1967, č. 5, s. 233–236.
113. K šedesátinám doc. RNDr. Bohumila Vlacha. FvŠ, 5, 1966, č. 3, s. 141.
114. K šedesátinám prof. dr. Emila Kašpara. FvŠ, 5, 1967, č. 9, s. 423–424.
115. Mezinárodní symposium o modernizaci vyučování matematice a fyzice v Lausanne. FvŠ, 5, 1967, č. 10, s. 469–471.
116. Vyučování fyzice na australských středních školách. FvŠ, 6, 1967, č. 4, s. 176–178.

F. VÝUKOVÝ FILM:

117. Mechanismy strojů. (Školní film, ukazující, jak se uplatňují jednoduché stroje u nejsložitějších mechanismů.) Vyrobito studio čs. státního filmu v Gottwaldově, 1953.
118. Jak stroj pomáhá člověku. (Diafilm o dvou dílech.) Diafilm Praha, 1954.
119. (Fuka, J. — Kunzfeld, J.): Elektrická energie. Diafilm Praha, 1954.
120. (Fuka, J. — Kunzfeld, J.): Vysílání a příjem. Čs. státní film, Brno 1956.
121. Molekulární kinetická teorie hmoty. Čs. státní film Gottwaldov, 1956. Film obdržel zlatou medaili v Benátkách.
122. Zvuk a jeho šíření. Čs. státní film Gottwaldov, 1956.

123. Přeměny skupenské. Čs. státní film Gottwaldov, 1956.
124. (Fuka, J. — Havelka, B. — Vlach, B.): Vlnová povaha světla. — (Barevný douhílný film: I. Interference; II. Ohyb světla.) Čs. státní film Gottwaldov, 1960.

G. REDAKCE UČEBNIC:

125. Titulní redaktor pro učebnice fyziky v 7.—11. roč. všeobecně vzdělávacích škol. Praha, SPN 1954, 1955.
126. Titulní redaktor učebnice astronomie pro 11. roč. Praha, SPN 1954.
127. Titulní redaktor učebnic fyziky pro I. a II. roč. pedagog. škol pro vzdělání učitelek mateřských škol. Praha, SPN 1955.
128. Titulní redaktor učebnic fyziky pro II.—IV. roč. pedagog. škol pro vzdělání učitelů národ. škol. (Praha, SPN 1955.)
129. Koordinátor učebnic fyziky pro ZDŠ (1960—1963).
130. Rediguje metodickou knižnici „Na pomoc učitelů fyziky“ SPN Praha.

H. REDAKCE ČASOPISŮ:

131. Byl odborným redaktorem pro fyziku v časopise Přírodní vědy ve škole (od r.1956 až do r. 1962). — Praha, SPN.
132. Byl členem redakční rady časopisu Pokroky matematiky, fyziky a astronomie. — ČSAV Praha.
133. Byl členem redakční rady Sborníku VŠP Olomouc — sekce přírodovědná.
134. Vedoucí redaktor časopisu Fyzika ve škole (od r. 1962). SPN Praha.